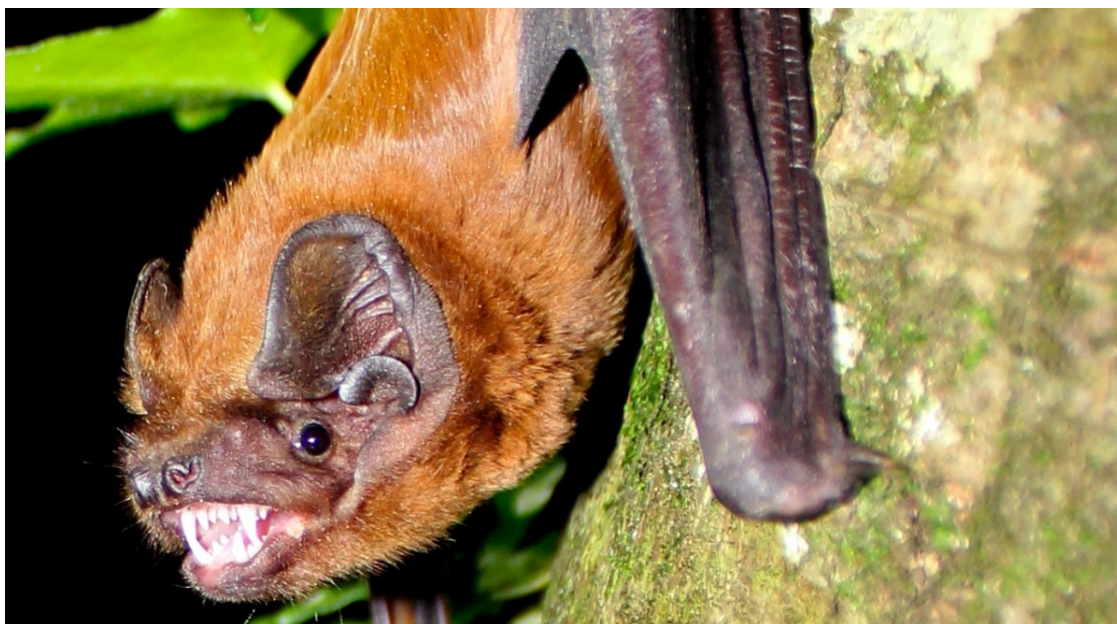

Les ratapenades gegants migren des del centre de França a la Garrotxa per a aparellar-se

Aquest 2019 s'ha tornat a capturar una femella de nòctul gegant que es va trobar criant el maig al Parc Regional de Causses i que ja havia estat anellada el novembre de 2016 a la Fageda d'en Jordà

Un individu de nòctul gegant de la fageda d'en Jordà (Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa). | Dani Carrillo.

L'amor no té fronteres: les femelles del nòctul gegant (*Nyctalus lasiopterus*), el ratpenat més gros d'Europa, migren des del centre de França per a aparellar-se amb els mascles sedentaris del nord-est de la península Ibèrica, més concretament al Parc Natural de la Zona volcànica de la Garrotxa, on des de fa anys se'n detecta exemplars que, a més, solen caçar a l'estany de Banyoles (Pla de l'Estany). Així ho han revelat investigadors del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (<http://www.ctfc.cat>) (CTFC), que ho han constatat tjunat amb tècnics de SARGA (Govern d'Aragó), investigadors de la SECEMU (Asociación Española para la Conservación y el Estudio de los Murciélagos), del CSIC de Doñana, del Leibniz Institute de Berlín i especialistes del Groupe Chiroptères de la Société Française pour l'Etude et la Protection des Mammifères, que han estat estudiant la població i els moviments del nòctul gegant al nord-est de la península Ibèrica.

De fet, les poblacions del nord de la península Ibèrica són parcialment migradores, ja que els mascles de Navarra i d'Aragó sembla que fan una migració regional, de pocs quilòmetres, des de les zones de muntanya del Pirineu a àrees més meridionals. En canvi, les poblacions de mascles del nord-est de Catalunya són sedentàries i són les femelles i els joves de l'any els que migren des del centre i el nord de França.

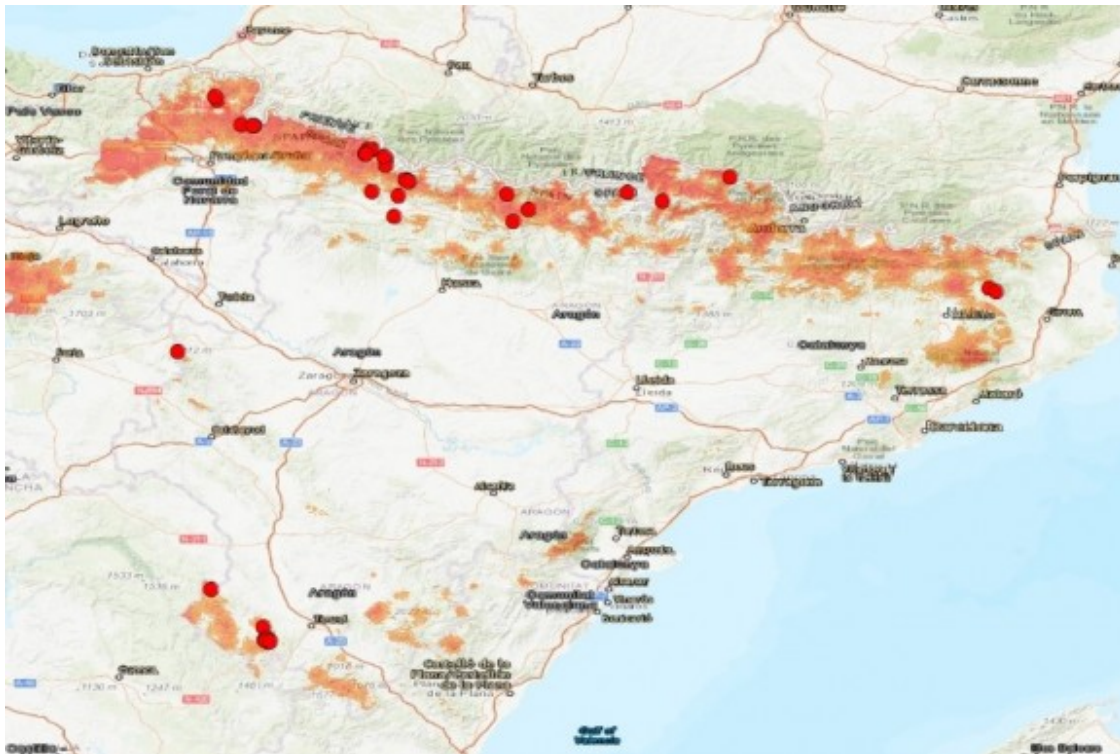
Aquesta migració s'ha pogut confirmar aquest 2019 gràcies al fet que es va tornar a capturar una femella que es va trobar criant el maig a Vézins-de-Levezou (Parc Regional de Causses), anellada per primera vegada el 30 de novembre de 2016 a la Fageda d'en Jordà (PN de la Zona Volcànica de la Garrotxa). La femella de nòctul gegant havia fet una migració de 240 km en línia recta, des del lloc d'aparellament i hivernada cap a la zona de reproducció. Cal destacar que és la primera recaptura a un altre país d'aquesta espècie.

Aquesta dada demostra el lligam que hi ha entre les poblacions franceses i catalanes de nòctul gegant i remarca la importància de la conservació dels nuclis de cria a França, d'aparellament i d'hivernada a Catalunya i alhora de procurar vies segures de migració.

El bon temps i el bosc madur n'afavoreixen la presència i les migracions a la Garrotxa

Segons ha confirmat a **NacióGarrotxa** el biòleg David Guixé, un dels membres de l'equip del CTFC que ha estudiat el nòctul gegant, aquest ratpenat forestal té de fa anys una població sedentària al Parc Natural de la Zona Volcànica d'uns quinze exemplars identificats (amb què suposen que n'hi pot haver entre vint i vint-i-cinc), als quals se sumen les femelles que migren del centre de França durant la tardor i l'hivern. El Parc Natural és triat per aquest mamífer nocturn pel clima, amb temperatures més suaus que no pas al Pirineu, i per la tipologia del bosc, més madur i envoltat d'un ambient agroforestal idoni, que s'assembla molt al de les zones on crien, al centre i al nord de França. Guixé ha aclarit que també s'ha trobat algun exemplar escadusser a l'Alt Pirineu i alguns altres a la Vall d'Aran.

El nòctul gegant és el ratpenat més gros d'Europa. La seva grandària el permet alimentar-se no només d'insectes sinó també de petits ocells, a diferència de la resta de ratpenats europeus que són bàsicament insectívors. És una espècie amenaçada, de conservació prioritària a nivell europeu, segons la Directiva Hàbitats, i considerada com a Vulnerable en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenacades.

Distribució potencial, en taronja, i punts coneguts de poblacions, en vermell, del Nòctul gegant al nord-est de la Península Ibèrica. Foto: Guixé et al., 2018.

El principal problema del nòctul gegant és la manca de rodals de bosc madur, en especial de boscos caducifolis o mixtes, amb abundància de cavitats naturals i nius de picots on emplacen els seus refugis diürns. Per això, és crucial protegir els boscos madurs existents i, en els boscos gestionats per producció de fusta, preservar grups d'arbres grans, vells, decaiguts o morts en peu, que proporcionen refugis naturals per als ratpenats. Igualment, és important promocionar rodals de bosc a evolució lliure, de manera que puguin atansar etapes avançades de maduresa. Això es pot aconseguir, per exemple, declarant reserves forestals en boscos públics o establint acords amb els propietaris de finques privades. Aquestes accions serien prioritàries allà on s'hagi detectat l'espècie.

Els ratpenats són el grup de mamífers més desconegut a Europa i alhora el segon més divers després dels rosegadors, on totes les espècies estan protegides i moltes d'elles amenaçades. Tots els ratpenats europeus són insectívors i espècies clau en els ecosistemes. Esdevenen, alhora, un important aliat de l'agricultura i la silvicultura com a controladors de plagues d'insectes. Aquests fets justifiquen la importància de treballar per conèixer i millorar les seves poblacions i assegurar-ne la conservació.

L'equip de treball ha estat format per David Guixé, Jordi Camprodon, Laura Torrent, Elena Roca, Xavier Florensa, Ramon Jato, Luís Lorente, Juan Tomás Alcalde, Ana Popa-Lisseanu i Marie-Jo Duborg, amb l'ajuda dels tècnics del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i del Servei de Fauna i Flora del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.